

FINAL KONKURSU DRZEWO ROKU 2022

Miasto Puławy zgłosiło do Konkursu „Drzewo Roku 2022” historyczny dąb szypułkowy rosnący na Skwerze Niepodległości. Spośród zgłoszonych 40 drzew z całej Polski jury złożone ze specjalistów różnych dziedzin i miłośników drzew wybrało 16 finalistów. Wśród nich znalazło się nasze drzewo - „Dąb Niepodległości ” posadzony w 10 rocznicę odzyskania wolności przez Polskę. Drzewo znajduje się w parku miejskim „Skwer Niepodległości”; u podstawy drzewa umieszczono pamiątkowy kamień z napisem” DLA UPAMIĘTNIENIA DZIESIĘCIOLECIA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI MŁODZIEŻ SZKÓŁ MIASTA PUŁAWY TO DRZEWO ZASADZIŁA 11 LISTOPADA 1928 R.” oraz dodatkową tablicę o treści: „MŁODZIEŻY I MIASTU ODNALEZIONĄ PŁYTY PRZEKAZUJE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ PUŁAW 11 XI 1988” . Dąb o rozłożystej koronie, rośnie dość swobodnie, bez barier i przeszkód. Zarówno dąb jak i tablica pamiątkowa są podświetlane nocą. Dąb Niepodległości objęty został ochroną prawną w formie pomnika przyrody Uchwałą Nr XXV/258/12 Rady Miasta Puławy z dnia 27 września 2012 r.

O tym, które z drzew zostanie zwycięzcą konkursu zadecydują głosy internautów. Wszystkie sylwetki drzew prezentowane są na stronie organizatora - Klubu Gaja. Jest to polska organizacja ekologiczna, której celem jest zachęcenie Polaków do podejmowania realnych działań na rzecz środowiska naturalnego. <https://swietodrzewa.pl/?p=14132>. Konkurs promuje postawy szacunku dla przyrody oraz wyszukuje przykłady pomiędzy kulturą i historią lokalnej społeczności, z drzewem, które jest przez nią szczególnie doceniane. Laureatem konkursu zostaje drzewo, które zdobędzie największą liczbę głosów.

Głosowanie na Drzewo Roku prowadzone będzie przez cały czerwiec 2022 r. na stronie www.drzeworoku.pl. Zwracamy się z prośbą do wszystkich mieszkańców, miłośników przyrody oraz historii z całego kraju, przyjaciół Puław oraz wszystkich sympatyków i zwalców drzew o wsparcie naszej kandydatury i oddanie głosu na Dąb Niepodległości.

Historia pomnika 10-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę

Rok 1928 był jubileuszem 10-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę. W związku z rocznicą, w środowisku młodzieży Państwowego Gimnazjum Męskiego im. Ks. Adama Czartoryskiego w Puławach, powstał pomysł jej uczczenia poprzez zasadzenie dębu i odsłonięcie pamiątkowej tablicy. W efekcie podjętej inicjatywy młodzież szkół puławskich 11 listopada 1928 r. posadziła Dąb Niepodległości, a przed nim odsłonięto usytuowaną na postumencie pamiątkową tablicę. Dąb ten zasadził własnoręcznie, w imieniu kolegów gimnazjum, uczeń VI klasy Tadeusz Czerniewski. W latach 1929-1938 podczas kolejnych obchodów rocznicy odzyskania niepodległości organizowano w tym miejscu patriotyczne uroczystości.

W okresie okupacji niemieckiej lat 1939-1944 Dąb Niepodległości wraz z pomnikiem uniknął zniszczenia. Dzięki grupie puławian płytę pomnika obmurowano i przysypano ziemią. Po zakończeniu działań wojennych został on odkryty. Jesienią 1948 r. władze miejskie nakazały likwidację pomnika. Rozpoczęte prace zauważył pan Stefan Sułek, który po wymianie poglądów z robotnikami, doprowadził do zdemontowania płyty i jej podstawy i zakopania ich nieopodal drzewa. Fundament zaś przysypano ziemią.

W latach 80. XX wieku podjęto działania zmierzające do odszukania pamiątkowej tablicy z 1928 r. W dniu 3 maja 1986 r., podczas uroczystości zorganizowanych przez puławskie koło Związku Bojowników o Wolność i Demokrację jego członkowie nadali Dębowi Niepodległości imię „Kombatant” i zawiesili na nim tabliczkę z tą informacją. Po tym wydarzeniu Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Puław podjął uchwałę o odtworzeniu pamiątkowej tablicy na podstawie historycznej fotografii ukazującej oryginalny pomnik z 1928 r. i ustawieniu na swoim dawnym miejscu w 70. rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę. Zastrzeżono jednak, że może to ulec zmianie w przypadku wcześniejszego odnalezienia oryginalnej tablicy. W 1987 r. pan Aleksander Bochenkiewicz wskazał świadka demontażu pomnika i ukrycia jego elementów - pana Stefana Sułka. Dzięki jego relacjom 5 lipca 1988 r. panowie dr Stanisław Zadura, Zdzisław Filipek i Ryszard Towalski odnaleźli tuż pod murawą fundament pomnika. Nieco dalej natrafili na postument na którym niegdyś była wsparta pamiątkowa płyta. Kilka metrów od dębu odnaleziono poszukiwaną pamiątkową płytę z piaskowca.

Odnaleziona płyta została zabezpieczona i zakonserwowana, a odbudowy cokołu, na którym ponownie umieszczono płytę z 1928 r. podjął się Zespół Szkół Budowlanych przy wsparciu kierowników nauki praktycznej pana Józefa Łaskarzewskiego oraz pani Janiny Bazańskiej i aprobacie dyrektora szkoły pana Kazimierza Małysiaka. We frontową ścianę cokołu wmontowano małą płytę informacyjną z piaskowca, wykonaną przez panią Marię Kapturkiewicz-Szewczyk z następującym napisem:

MŁODZIEŻY I MIASTU
ODNALEZIONĄ PŁYTĘ
PRZEKAZUJE
TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ
PUŁAW 11 XI 1988

Powtórne odsłonięcie pamiątkowej tablicy z 1928 r. odbyło się w dniu 11 listopada 1988 r. podczas uroczystości 70-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę, w której uczestniczyła m.in. młodzież wszystkich puławskich szkół.

Uchwałą Nr XXV/258/12 Rady Miasta Puławy z dnia 27 września 2012 r. Dąb Niepodległości uzyskał status pomnika przyrody. W 2016 r. pomnik został poddany gruntownej renowacji, w wyniku której podwyższono postument tablicy i zamieszczono na nim nową płytę informacyjną, zastępując tym samym tą z 1988 r., która uległa zatarciu i zniszczeniu.

Fot. M. Spóz. Zdjęcie datowane na 1938 r. przedstawia historyczną tablicę pamiątkową, a za nią Dąb Wolności.

Fot.R.Bijas. Zdjęcie przedstawiające aktualny stan tablicy pamiątkowej, a za nią Dąb Wolności

